

Allt i Älvsjökyrkan utanför Stockholm har klimattema under globala veckan

”Den kristna församlingen kan inte strunta i skapelsen”

Kyrkorna är aktiva när det gäller klimatfrågor – i Sverige hör Diakonia och Svenska kyrkan till de viktiga aktörerna, internationellt har katolska kyrkan klivit fram. Men vad gör man på församlingsnivå i Sverige?

Det är söndag morgon, i slutet av september. Tidningen berättar om ny forskning som talar för kallare klimat i norra Skandinavien, när Golfströmmen försvagats av ett smältande Arktis. Bussen rullar mot Gålö i Haninge, genom gamla kulturbygder där vägar, fält och kyrkor berättar historia om liv – på gammal havsbotten som fortfarande höjer sig. Ska det bli kallare här, eller varmare? Bli det hav igen, när Östersjön stiger? Daggen glittrar i gräset, bussen kör på biodiesel.

Över Gålögården skriker korporna och utanför husen övar några barn ett drama tillsammans med Älvsjökyrkans ena pastor, Maria Rönnedal. De förbereder gudstjänst, det

pågår en tillsammanshelg, där 70 av församlingens medlemmar och vänner är med, arbetar tillsammans och möts under andra former än vanligt, berättar Karin Ingridsdotter, den andra pastorn.

– I år arbetar vi med klimat- och miljöfrågor i allt vi gör. Tillsammanshelgen är en del av det, precis som gudstjänster och globala veckan. Och så har vi tillsatt en miljögrupp, säger Karin, och motiverar enkelt: Få saker kan väl vara viktigare?

– Det vet alla, och den kristna församlingen kan inte strunta i skapelsen, det handlar om vårt ansvar för människor och natur.

Det handlar om att sättas i arbete för det goda, det predikar hon snart

om. Utifrån bibeltexten om Paulus omvändelse använder Karin stora, klassiska ord – hon talar om brist på syndanöd inför klimatkrisen, om den frälsning som klimatet och framtida generationer behöver, om möjligheten att vända om och ändra våra

liv. Och om förlåtelsen när vi misslyckas med det.

Det blåser under ek och tall, en del ord försvinner i vinden när lille Jonah barnvålsignas, man sätter sig gärna där solen kommer åt. Temat är ”En jord att älska”, och naturens krafter gestaltar vårt beroende av naturen – dess krafter känns in på skinnet. Lika tydligt blir det hur mycket kyrkans arv i texter och sånger behandlar just dessa frågor. Vi sjunger ”Lova Herren sol och måne” och ”Gud har skapat allting” – det handlar om världens skapelse, hela livet, människans ansvar.

I ÄLVSJÖKYRKAN antog man 2011 en miljöpolicy, och efter att församlingens omsorgsgrupper stött på om mer miljövänliga val av el och städmaterial startades i år en miljögrupp. Den är ny, men miljötanket har funnits i församlingen länge, menar Simon Andersson:

– När vi installerade bergvärme för mer än tio år sedan var det ett utflöde av sådana tankar.

– Församlingens miljöfrågor är ju rätt ofta fastighetsfrågor, lägger Sofia Linhammar

kyrkan& klimatet

Inför klimat-
toppmötet
i Paris

Del 2 av 3

till – det är hon, Simon och Frans Wingård som utgör miljögruppen.

De betar av praktiska frågor, det är en bit från FN-förhandlingar, men det hänger ihop, påpekar Simon:

– För att ett toppmöte ska lyckas måste de som åker dit och förhandlar känna att det finns stöd i opinionen. Varje sak som sker lokalt, också individuellt, är ett sådant stöd. Vi tar ansvar på vår nivå, och säger: ni måste ta ansvar på er nivå.

Det måste bli synligt, menar han, man behöver säga högt att man gillar bensinskatt, till exempel, så att politikerna känner stödet.

Alla i församlingen är inte lika engagerade, men kyrkan är en bra arena för klimatfrågorna, just för att de måste

hanteras tillsammans, menar Frans.

– Jag känner mig liten inför detta, men i församlingen kan man prata ihop sig, hitta en gemensam längtan. Och vi blir lite aktivister i församlingen.

Det är mycket av gruppens roll: de driver frågorna, sprider kunskap och motiverar andra till nya steg. Som med matsedeln här på tillsammanshelgen, där kött bara funnits som tillval, och där en klimatsmart och god böngryta omvände en och annan som var skeptisk till böner.

ÄLVSJÖKYRKANS miljögrupp kan nå människor i sin närhet – ganska många kommer till kyrkan då och då, kanske sprider sig initiativ och idéer.

Ett par veckor innan FN:s toppmöte i Paris börjar Kyr-

Karin Ingridsson predikar bland tallarna på Gålögården där Älvsjökyrkan är på tillsammanshelg med klimat- och miljöfrågor på agendan.

Frans Wingård, Simon Andersson och Sofia Linhammar utgör miljögruppen i Älvsjökyrkan.

kornas globala vecka, som är till för att många tillsammans, under en vecka, ska uppmärksamma en global rättvisefråga. Klimattemat har funnits med redan tidigare, inför och efter Parismötet blir det också så, och även om mycket kli-

matarbete i kyrkor – från solcellsinvesteringar till internationellt opinionsarbete – görs under andra delar av året, blir det här en kraftsamling.

I Älvsjökyrkan är tanken att all verksamhet under globala veckan ska ha klimattema.

På Sveriges kristna råd är det Maria Bäcklund som är ansvarig för den årligen återkommande veckan, och hon säger att de tidigare räknat in runt 400 arrangerande församlingar. Det kan vara fler – alla anmäler inte sina aktiviteter, och Sveriges kristna råd samordnar inte.

– Nej, vi tar fram material och tips på aktiviteter, och hoppas att många vill nappa. Sedan vill vi gärna att församlingarna skriver in vad de gör på vår hemsida, så att folk kan se där vad som händer.

I BRIST på exakta siffror kan hon berätta om positiva reaktioner och en tydlig känsla: många församlingar vill arbeta med detta.

– Jag tror och hoppas att man gör det för att man ser sig

som en del av världen, och så kan man visa i lokalsamhället att kyrkan spelar roll.

Globala veckan firas allra mest i Svenska kyrkan och Equmeniakyrkan, men andra finns med, och på flera håll görs arbetet ekumeniskt – ”lättare och roligare”, kommenterar Maria Bäcklund, och pekar på exempel där också icke-kyrkliga organisationer är med i arbetet.

Inför årets vecka planeras temagudstjänster, pilgrimsvandringar, föredrag och fester – mycket handlar om kunskap och fördjupning, och om att lyfta fram goda exempel. Lokala församlingar kan få besök av Md Shamsuddoha, klimatexpert från Bangladesh, eller Joel Tendero, biskop i en filippinsk kyrka med tyngd i klimatarbetet. Också

opinionsarbetet är internationellt, Sveriges kyrkor är med i Act now for climate justice. Siktet är förstås Parismötet, säger Maria Bäcklund.

– Vi vill förmedla att det är hög tid, men inte för sent. Det är dags för politisk vilja.

På Gålö är det dags att avrunda tillsammanshelgen. En del har lärt sig mer, andra kunde redan mycket – poängen är kanske att mötas kring detta, menar Karin Ingridsson.

Vad händer då?

– Det blir ju roligare och mer spännande ju mer kunskap man får. Och det är värdefullt att få göra något tillsammans. Evangeliet blir konkret.

DAVID BERJLUND
text och foto